

As the eighteenth century progressed, Trondheim experienced strong economic growth. The Great Nordic War was over, and merchants set about exporting timber, stockfish, and copper from the mines of Trøndelag. They maintained close contact with their networks in the main cities of Northern Europe, and Trondheim's luxury and extravagance characterised its social milieu. Thus, the latest fashions, literature and music from the Continent found their way to Trondheim.

This recording portrays a selection of contemporaneous music that is preserved in Trondheim. The manuscripts may be found in the Gunnerus Library's special collections and probably belonged to the town musician and polymath Johan Daniel Berlin (1714-87) and his circle of musicians. They provide a unique insight into how European instrumental music found fertile ground in one of Denmark-Norway's largest provincial towns in the decades preceding the union's dissolution in 1814.

Baroque Ensemble of the Trondheim Symphony Orchestra

Sigurd Imsen solo violin Christina Kobb fortepiano
Cecilia Wåhlberg violin Renata Lobo Kubala violin
Verona Rapp viola Torleif Holm cello Fredrik Blikeng violone
Thomas C. Boysen lute and theorbo Gunnhild Tønder harpsichord and organ

Recorded in DXD 24bit/352.8kHz

5.1 DTS-HD MA 24/192kHz 7.1.4 Dolby Atmos 48kHz

2.0 LPCM 24/192kHz 7.1.4 Auro-3D 96kHz

+ mShuttle MP3 and MQA

EAN13: 7041888526629

pure
audio

2L¹⁷²

AURO-3D

DOLBY ATMOS

2L-172-SABD 20©23 Lindberg Lyd AS, Norway

The Trondheim Concertos

The Gunnerus Library in Trondheim is Norway's oldest scientific library. It was founded in 1768 as part of Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), which was established in 1760. The library's collection contains a number of manuscripts from the eighteenth century that may be traced back to the circle surrounding the company's initial members and thusly to the city's musical life. Much of its content is by renowned composers and was copied from contemporaneous printed editions. However, there are also anonymous and unique works in the collection that have no concordances with known composers or performers. In this recording, we aim to recreate some of the music performed in Trondheim during the epoch to showcase a relatively unknown part of Norwegian cultural heritage.

Trondheim experienced strong economic growth during the eighteenth century: many of the city's founders and businesspeople were immigrants from Schleswig-Holstein, and these estates were, like Norway, part of the Oldenburger monarchy, with its centre situated in Copenhagen. The merchants built large fortunes on the export of timber, fish and, more importantly, iron and copper from mines located throughout Trøndelag.

The merchants also had extensive networks in Denmark, Germany, England and the Netherlands. With their fortune came the expected tide of culture from the big European cities, and social life among the city's bourgeois bore the stamp of continental luxury: people were modish on fashion, literature and dance, conversed in French, and spent large sums on festivities. They drank the finest French wines and listened to the best Italian music. Theatre was performed in private venues and, as early as 1790, a homemade opera based on peasant and rural life with a libretto by Johan Nordahl Brun is reputed to have been performed. This social and cultural life took place in the patricians' large wooden palaces, such as Stiftsgården (today the royal residence in Trondheim), Hornemansgården, Harmonien, Leangen, Lerkendal, Ringve, and other magnificent buildings that still characterise Trondheim's cityscape.

Professional musical life in Trondheim was organised the same way as in the other diocesan cities. A city musician with royal privileges monopolised all musical life and thus acted as an 'overlord' for all professional music-making. For example, it was illegal to play at a dance at a wedding without obtaining permission or paying a fee to the town musician, whose time was often spent enforcing the monopoly and collecting money from transgressors. He stayed with a circle of fellow professionals, called journeymen or assistants, or 'peblings', which may indicate that some were connected to the school environment in the town. The town musician had to provide wages and maintenance for his fellow compatriots.

One such musician was [Johan Daniel Berlin](#) (1714–1789), who was employed in Trondheim in 1737. He hailed from Memel in Prussia, today Klaipėda in Lithuania, and had been a journeyman with the city musician of Copenhagen for seven years. In addition to being a resourceful and versatile performer and composer, Johan Daniel Berlin was unusually enterprising, working as an engineer, architect, meteorologist, cartographer, fire marshal and much more. He procured a new organ from one of Germany's most

important organ builders for Trondheim's Nidaros Cathedral and constructed the city's water supply. He was also among the founders of the Royal Norwegian Science Society.

Berlin was knowledgeable on the latest musical trends in Europe, as his extensive collection of sheet music and books testifies. He had all the music theory works of Mathesson, Leopold Mozart, Quantz, Tosi, Fux, Heinichen, Marpurg, C. P. E. Bach, Burney, Agricola and others. As early as 1744, he published the first Danish-language treatise on music, which preceded those of Mozart, Quantz and C. P. E. Bach by several years. The auction inventory published after Berlin's death gives an impression of his music collection. Among other things, it mentions:

60 symphonies, in six volumes
59 individual volumes
10 overtures
41 violin concertos
12 oboe d'amore concertos
13 oboe concertos
6 flauto concertos, in six volumes
20 individual concertos
9 collections of vocal arias in 6 volumes

What happened to this rich collection of music after his death is uncertain. We know that some of it was sold piecemeal to private individuals and presumably entered the collections of affluent families. The manuscripts preserved in the Gunnerus Library today, which represent just a fraction of the original collection, were donated to the library by a private owner in Trondheim during the 1920s. These manuscripts have reportedly been part of the same collection since the eighteenth century, so we may conjecture that most originate from Berlin's library. Among them are most of his preserved compositions. It is

also probable that, since Berlin used them in his work as a city musician, they represent the type of music played in Trondheim at the time.

XM 141, Joseph Meck

Although Joseph Meck (1690–1758) was born in Knöringen in Rhineland-Palatinate, we know little else about his background. It is thought that Meck studied at the Jesuit university in Dillingen before a sojourn in Italy. From 1712 he was court chaplain to the bishop of Eichstätt in Bavaria, a position he retained until his death. He fathered twelve children.

Meck was among the first German composers to write violin concertos modelled after Vivaldi, and several of these were thought to have been written by Vivaldi himself. Meck's opus 1, XII Concerti à Cinque Stromenti, was published in Amsterdam by Estienne Roger in 1720 or 1721, but there is doubt whether or not all twelve were from his pen. The Gunnerus Library houses two, nos. 7 and 9 in F and G majors, respectively.

Interestingly, the Gunnerus Library's manuscript of no. 9 contains a separate cello part that is absent from the Amsterdam edition; it also lacks the third movement's bass part. However, it is present in the Trondheim manuscript, making it likely that this copy was taken from a source that was altogether different to the print version. The same concerto is found in a manuscript at the Swedish university library of Lund (Samling Engelhardt no. 187). It bears the title Concerto a 6 and contains separate cello and continuo parts, suggesting a link with the Trondheim source.

XM 49, 'Opfermand'

The concerto's title page reads *Concerto à 5 / Violino Principahlo / Violino Primo / Violino Secundo / Viola / Basso Continuo / Del Sigr Opfermand / JDBerlin*. The identity of Sigr. Opfermand – who may have authored this concerto – has yet to come to light. Searching for variants of the name (e.g., Obermann or Offermann) has also proven fruitless. Legers

of salaries paid at the court chapel in Wolfenbüttel in 1735 list a cellist named Oppermann, who is said to have had an annual salary of 300 thalers that year, but it is uncertain whether or not he is the man behind this concerto. We know of no other compositions by him.

The manuscript is in the hand of Johan Daniel Berlin, who ascribed his name on the cover. He also signed manuscripts of other composers housed in the collection, and while these might indicate they were of his possession, it could also suggest that he was the copyist. Thus, we do not know whether or not Oppermann was the composer, or the owner of the music Berlin copied.

It is challenging to place the concerto into a stylistic context. It is written in C minor, an unusual key for a violin concerto, has a double exposition in the first movement, and has features that recall the Sturm und Drang aesthetic of the 1760s. Meanwhile, the last movement is short, pointing to an earlier model typified in Vivaldi's Opus 4 from 1716. By contrast, the second movement is unusually broad and has a double exposition and several alternations between long tutti and solo sections.

XM 141, Antonio Vivaldi

This manuscript lacks a title but is easily recognisable as Vivaldi's RV 335, published by John Walsh in 1718/1719 as 'The one commonly call'd the Cuckow'. The concerto is one of Vivaldi's most famous and was one of the most played of his time. It is known in several different versions in several manuscript sources around Europe. However, we may assume that the Trondheim manuscript is a copy of the London edition since it primarily contains the same mistakes found in the Walsh edition.

The bird Vivaldi had in mind is unclear: it does not sound like a cuckoo since its principal motif is formed by a falling fourth rather than a third. By contrast, the title of another source of this concerto (RV335a) has the title *Il rosignuolo* (i.e., The Nightingale).

XM 3, Johan Henrich Berlin

Johan Henrich Berlin (1741–1807) was the second of Johan Daniel's nine children. Three became musicians and worked diligently to help their father fill his many positions as organist in Trondheim's churches. Johan Henrich lived his whole life in Trondheim. While he was eventually to become as important a musical cornerstone in the city as his father, he was far more productive as a composer.

We know that he composed nine symphonies, five piano concertos, a horn concerto, two string quartets, a piano quintet, a string quintet with two violas, a horn sonata, three cantatas, an oratorio and several songs, minuets and flute pieces. However, all that is preserved today are a sonata and sonatina for piano, two of the symphonies, two sonatas with obbligato violin and a few dance pieces.

The sonata here was probably written around 1780. It is typical of violin sonatas of the classical period, where the piano has both independent and supporting roles and where the violin joins the remaining instruments in a musical interplay. The order in the title, 'cembalo, violino è violincello', clearly indicates that the piano has the principal role, while the violin plays one that is secondary. The cello almost exclusively supports the bass in the piano's left hand.

The earlier Baroque violin sonata with basso continuo – often called simply 'solo' – was a solo genre that became less and less accessible to a dilettante playing audience, the Liebhaber. Solo sonatas were the domain of the great violin virtuosos, and the classical type of violin sonata with an independent and well-composed piano part proved better adapted to the commercial market. An early example of the new format is demonstrated in Johann Sebastian Bach's sonatas for violin and obbligato harpsichord, and classical composers such as Haydn, Mozart, Vanhal et al. subsequently wrote violin works of this type. Violin sonatas by Beethoven, Schubert and later Brahms also belong to this classical tradition.

The Baroque Ensemble of the Trondheim Symphony Orchestra consists of the orchestra's musicians who specialise in playing period instruments. It has played under the direction of such renowned musicians as Andrew Parrott, Enrico Onofri, Luis Otavio Santos, Tormod Dalen, Paul Agnew, Olaf Boman, Martyna Pastuszka and others.

Cecilia Wählberg and Renata Lobo Kubala, violins
Verona Rapp, viola
Torleif Holm, cello
Fredrik Blikeng, violone
Thomas C. Boysen, lute and theorbo
Gunnhild Tønder, harpsichord and organ

Sigurd Imsen is one of Norway's few specialised baroque violinists. He was educated at the Norwegian Academy of Music in Oslo and has had a long career as an ensemble and solo musician in Norway, Germany and Austria. Imsen released the album *Tartini secondo natura* on 2L in 2015. The same year, he was awarded a PhD on Tartini's artistic and distinctive style by the Norwegian Academy of Music under the supervision of Gottfried von der Goltz. The violin Imsen plays, a copy of Tartini's own instrument, the 'Lipinski Stradivarius', was built by Jacob von der Lippe.

Christina Kobb studied piano at the Norwegian Academy of Music in Oslo and forte-piano with Bart van Oort, Stanley Hoogland and Malcolm Bilson. Her solo debut at the Carnegie Hall in New York in 2017 garnered rave reviews. In 2022, she finished her doctoral work on piano technique in Vienna in the early 19th century – a project that has received international attention. Since 2010, Christina has taught music history and performance practice at the Norwegian Academy of Music and is also active as a lecturer and freelance musician.

Gunnerusbiblioteket i Trondheim er det eldste vitenskapelige bibliotek i Norge. Det ble etablert i 1768 som del av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS), stiftet i 1760. Bibliotekets manuskriptsamling inneholder en mengde musikallier fra 1700-tallet som kan spores tilbake til kretsen rundt selskapets første medlemmer, og dermed også til byens musikkliv på denne tiden. Mange av stykkene er av berømte komponister, kopiert etter samtidige utgaver, men det finnes også anonyme og unike verker i samlingen som ikke lar seg knytte til noen kjente komponister eller utøvere. Med denne innspillingen ønsker vi å gjenskape noe av musikken som ble spilt i Trondheim på 1700-tallet, og å vise fram en lite kjent del av den norske kulturarven.

Trondheim opplevde sterk økonomisk vekst i denne perioden. Mange av byens gründere og forretningsfolk var innvandret fra Schleswig-Holstein, og disse hertugdømmene var, i likhet med Norge, en del av Oldenborgermonarkiet med sentrum i København. De hadde bygd store formuer på eksport av tømmer, fisk og ikke minst malm fra de mange kobber- og jerngruvene i Trøndelag, og de hadde utstrakte nettverk i Danmark, Tyskland, England og Nederland. Med pengene fulgte kulturelle strømninger fra de store byene i Europa, og borgerskapets selskapsliv bar preg av kontinental luksus: man var oppdatert på klesmote, litteratur og dans, man konverserte på fransk og brukte store beløp på festligheter. Man drakk de fineste franske viner og hørte på den beste italienske musikken. Man spilte teater og lystspill i private teatersaler, og alt i 1790 skal det ha vært framført en hjemmelaget opera med tema fra bonde- og bygdeliv, med libretto av Johan Nordahl Brun. Dette sosiale og kulturelle livet foregikk i patrisiernes store trepaléer, som Stiftsgården (i dag kongelig residens i Trondheim), Hornemansgården, Harmonien, Leangen, Lerkendal, Ringve, og andre praktanlegg som fortsatt preger Trondheims bybilde.

Det profesjonelle musikklivet i Trondheim ble organisert på samme måte som i de andre stiftsbyene på denne tida. En stadsmusikant med kongelig privilegium hadde monopol på musikklivet i byen, og fungerte dermed som en slags sjef for all profesjonell musikk-

virksomhet. Det var for eksempel ulovlig å spille til dans i et bryllup uten å ha fått tillatelse eller å ha betalt en avgift til stadsmusikanten, og mye av stadsmusikantens tid gikk med til å håndheve monopolet og kreve inn penger fra «fuskere». Stadsmusikanten holdt seg med en krets av profesjonelle medmusikere, kalt svenner eller assistenter, eller peblinger, noe som kan tyde på at enkelte var knyttet til skolemiljøet i byen. Stadsmusikanten måtte sørge for lønn og underhold til sine medmusikere.

I 1737 ble **Johan Daniel Berlin** (1714–1789) ansatt som stadsmusikant i Trondheim. Han kom fra Memel i Preussen, i dag Klaipeda i Litauen, og han hadde selv vært svenn hos stadsmusikanten i København i sju år. Johan Daniel Berlin var i tillegg til å være en ressurssterk og allsidig musiker og komponist en uvanlig foretaksom mann. Han virket også som ingeniør, arkitekt, meteorolog, karttegner, brannmester og mye annet. Han skaffet et nytt orgel fra en av Tysklands viktigste orgelbyggere til Nidarosdomen, og han konstruerte vannforsyningen til Trondheim by. Han var blant grunnleggerne av Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab.

Berlin var godt oppdatert på de musikalske strømningene i Europa, noe hans omfattende samling av noter og bøker vitner om. Han hadde alle de musikkteoretiske verkene av Mathesson, Leopold Mozart, Quantz, Tosi, Fux, Heinichen, Marpurg, C. P. E. Bach, Burney, Agricola og andre. Hans egen lærebok i musikk ble trykt og utgitt allerede i 1744, den første noensinne på dansk, og flere år før Mozart, Quantz og C. P. E. Bach utga sine. Den trykte auksjonsprotokollen etter hans død gir et inntrykk av notesamlingen hans. Listen nevner blant annet:

60 Sinfonier, i 6 Bind
59 enkelte ditto
10 Ouverturer
41 Violin-Concerter

12 *Hoboe d'amour* Concerter
13 *Hoboe* Concerter
6 *Flauto ditto*, i 6 Bind
20 enkelte ditto
samling af sang-Arier, i 6 bind

Hva som skjedde med Berlins rikholdige note- og boksamling etter hans død, er forbundet med usikkerhet. Den ble solgt stykkevis til privatpersoner, og gikk antagelig inn i de rike familienes egne notesamlinger. Manuskriptene som er bevart i Gunnerusbiblioteket i dag, utgjør bare en brøkdel av den opprinnelige samlingen, og de ble gitt til Gunnerusbiblioteket som gave av en privat eier i Trondheim så sent som på 1920-tallet. Disse manuskriptene har angivelig vært holdt samlet siden 1700-tallet, så vi kan anta at de fleste av dem stammer fra Berlins samling. De fleste av Berlins egne komposisjoner som er bevart, er dessuten blant dem. Det er videre sannsynlig at Berlin benyttet dem i sin gjerning som stadsmusikant, og at denne musikken ble spilt i Trondheim på hans tid.

XM 141, Joseph Meck

Joseph Meck (1690–1758) ble født i Knöringen i Rheinland-Pfalz. Vi vet lite om hans bakgrunn, men det antas at han studerte ved jesuittuniversitetet i Dillingen før han skal ha oppholdt seg i Italia. Fra 1712 var han hoffkapellmester hos biskopen i Eichstätt i Bayern, en stilling han beholdt til sin død. Han hadde 12 barn.

Meck var blant de første tyske komponistene som skrev fiolinkonserter etter modell av Vivaldi, og flere av hans konserter har vært antatt å ha vært skrevet av Vivaldi selv. Mecks opus 1, «XII Concerti à Cinque Stromenti», ble utgitt i Amsterdam av Estienne Roger i 1720/1721, men det hersker tvil om alle de tolv konsertene virkelig er skrevet av ham. I Gunnerusbiblioteket finnes kopier av to av dem, nummer 7 i F-dur og nummer 9 i G-dur.

Interessant nok inneholder Gunnerusbibliotekets manuskript av nummer 9 en egen cellostemme som ikke finnes i utgaven fra Amsterdam. Den påkostede Amsterdam-utgaven mangler dessuten basstemme i 3. sats, men den er på plass i vårt manuskript. Dermed er det sannsynlig at Gunnerussamlingens manuskript ikke er en avskrift av den trykte utgaven, men har et annet forelegg. Et hett tips er et manuskript av den samme konserten som finnes ved universitetsbiblioteket i Lund (Samling Engelhardt nr. 187), under tittelen «Concerto a 6», som inneholder både cellostemmen og en egen continuo-stemme. Det er for øvrig flere spor blant musikaliene i Gunnerusbiblioteket som antyder en forbindelse til samlingen i Lund.

XM 49, «Opfermand»

Tittelbladet til denne konserten lyder *Concerto à 5 / Violino Principahlo / Violino Primo / Violino Secundo / Viola / Basso Continuo / Del Sigr Opfermand / JDBerlin*. Det har ikke vært mulig å finne noe sikkert spor etter en Sigr. Opfermand som kan ha skrevet denne konserten, ei heller noen Obermann, Offermann eller noen med andre varianter av navnet. Lønningslistene fra hoffkapellet i Wolfenbüttel fra 1735 har riktignok oppført en cellist ved navn Oppermann som skal ha hatt en årslønn på 300 thaler det året, men det er uvisst om han er mannen bak denne fiolinkonserten. Vi kjenner ikke til andre komposisjoner av ham.

Manuskriptet er ført i pennen av Johan Daniel Berlin, som har satt sitt navn på omslaget. Dette gjorde han ikke bare på sine egne komposisjoner, men også på notesett av andre komponister. Trolig har han gjort dette for å markere eiendomsrett til notene, men han kan også ha signert dem i egenskap av kopist. Denne Opfermand kan derfor godt være eieren av notene Berlin kopierte fra, snarere enn komponisten.

Det er vanskelig å plassere denne konserten stilistisk. Den er skrevet i c-moll, en uvanlig toneart for en fiolinkonsert. Den har dobbelt eksposisjon i første sats og enkelte trekk

som peker mot Sturm und Drang-estetikken på 1760-tallet. Samtidig er siste sats ganske kort, noe som peker mot en tidligere modell som vi finner i for eksempel Vivaldis opus 4 fra 1716. Til gjengjeld er andre sats uvanlig bredt anlagt, den har også dobbel eksposisjon og flere vekslinger mellom lange tutti- og soloavsnitt.

XM 141, Vivaldi

Dette manuskriptet mangler tittel, men er lett gjenkjennelig som Vivaldis RV 335, utgitt av Walsh i 1718/1719 som «The one commonly call'd the Cuckow». Denne konserten var en av Vivaldis mest berømte og mest spilte i sin tid, og den er kjent fra en rekke manuskripter i forskjellige versjoner rundt om i Europa. Vi antar at manuskriptet i Trondheim er en avskrift av Londonutgaven, idet det inneholder stort sett de samme trykkfeilene som hos Walsh.

Hvilken fugl Vivaldi hadde i tankene er uklart. Fugleimitasjonen høres ikke akkurat ut som en gjøk, idet motivet her er en fallende kvart, ikke en ters. Derimot finnes det en annen versjon av denne konserten, RV335a, riktignok noe avvikende, som bærer navnet *Il rosignuolo*, altså «Nattergalen».

XM 3, Johan Henrich Berlin

Johan Henrich Berlin (1741–1807) var den andre i rekken av Johan Daniels ni barn. Tre av dem ble musikere, og de jobbet flittig med å hjelpe faren med å fylle hans mange stillinger som organist i Trondheims kirker. Johan Henrich levde hele livet i Trondheim. Han ble en vel så viktig musikalsk hjørnestein i Trondheim som sin far, men langt mer produktiv som komponist.

Vi vet med sikkerhet at han komponerte 9 symfonier, 5 klaverkonserter, en hornkonsert, 2 strykekvartetter, en klaverkvintett, en strykekvintett med to bratsjer, en hornsonate, tre kantater, et oratorium og en mengde sanger, menuetter og fløytestykker. I dag har vi

bare bevart en sonate og en sonatine for klaver, to av symfoniene, to sonater med obligat fiolin og enkelte dansestykker.

Sonaten på denne platen ble sannsynligvis skrevet rundt 1780. Den er typisk for fiolinsonater i den klassiske perioden, hvor klaveret har en selvstendig og bærende rolle, og hvor fiolinen føyer seg inn i et kammermusikalsk samspill. Rekkefølgen i tittelen, «cembalo, violin, o è violincello» sier helt tydelig at klaveret her har hovedrollen, mens fiolinen spiller andrestemme. Celloen støtter nesten utelukkende bassen i klaverets venstre hånd.

Den tidligere barokke fiolinsonaten med basso continuo, ofte kalt bare «solo», var en solistisk sjanger som ble mindre og mindre tilgjengelig for det spillende publikum, Liebhaberne. Solosonaten var til slutt forbeholdt de store fiolinvirtuosene, og den klassiske typen fiolinsonate med selvstendig og gjennomkomponert klaverstemme viste seg bedre tilpasset det kommersielle markedet. Ett tidlig eksempel på det nye formatet er Johann Sebastian Bachs sonater for fiolin og obligat cembalo, og de klassiske komponistene som Haydn, Mozart, Vanhal og alle de andre skrev heretter fiolinsonater av denne typen. Beethovens, Schuberts og senere Brahms' fiolinsonater tilhører også denne klassiske tradisjonen.

Trondheim Symfoniorkester og Operas Barokkensemble består av de av orkesterets musikere som har spesialisert seg på originalinstrumenter. Ensemblet har spilt under ledelse av kjente musikere som Andrew Parrott, Enrico Onofri, Luis Otavio Santos, Tormod Dalen, Paul Agnew, Olaf Boman, Martyna Pastuszka mfl.

Cecilia Wählberg og Renata Lobo Kubala, fiolin
Verona Rapp, bratsj
Torleif Holm, cello
Fredrik Blikeng, violone
Thomas C. Boysen, teorbe og lutt
Gunnhild Tønder, cembalo og orgel

Sigurd Imsen er en av Norges få spesialiserte barokkfiolinister. Han er utdannet ved Norges Musikkhøgskole i Oslo og har lang fartstid som ensemblemusiker og solist i Norge, Tyskland og Østerrike. Han har tidligere utgitt albumet «Tartini secondo natura» på 2L, og han tok i 2015 sin kunstneriske ph.d. om Tartinis særegne stil ved Norges musikkhøgskole under veiledning av Gottfried von der Goltz. Han spiller på en fiolin som er kopi av Tartinis egen Stradivarius, «Lipinski Stradivarius», bygd av Jacob von der Lippe.

Christina Kobb har studert klaver ved Norges musikkhøgskole i Oslo, og hammerklaver med Bart van Oort, Stanley Hoogland og Malcolm Bilson. Hennes solodebut i Carnegie Hall i New York i 2017 høstet strålende kritikker. I 2022 avsluttet hun sitt doktorarbeid om klaverteknikk i Wien tidlig på 1800-tallet – et prosjekt som har fått internasjonal oppmerksomhet. Christina har undervist i musikkhistorie og oppføringspraksis ved Norges musikkhøgskole siden 2010, og er ellers aktiv som foredragsholder og frilansmusiker.

2L (Lindberg Lyd) records in spacious acoustic venues: large concert halls, churches and cathedrals. This is actually where we can make the most intimate recordings. The qualities we seek in large rooms are not necessarily a big reverb, but openness due to the absence of close reflecting walls. Making an ambient and beautiful recording is the way of least resistance. The real challenge is to find the fine edge between direct contact and openness! A really good recording should be able to bodily move the listener. This core quality of audio production is reached by choosing the right venue for the repertoire, and by balancing the image in the placement of microphones and musicians relative to each other. There is no method available today to reproduce the exact perception of attending a live performance. That leaves us with the art of illusion when it comes to recording music. As recording engineers and producers we need to do exactly the same as any good musician; we must interpret the music and the composer's intentions and adapt to the media where we perform. Immersive Audio is a completely new conception of the musical experience. Recorded music is no longer a matter of a fixed one-dimensional setting, but rather of a three-dimensional enveloping situation. Stereo can be described as a flat canvas and Surround Sound as a field, but Immersive Audio is a sculpture that you can literally move around and relate to spatially. Surrounded by music, you are here able to move about in the aural space and choose angles, vantage points, and positions.

Morten Lindberg balance engineer and recording producer

Recorded in Lademoen Church, Trondheim, Norway
June 2021 by Lindberg Lyd AS

Recording Producer and Balance Engineer MORTEN LINDBERG
Editing, Mix and Mastering MORTEN LINDBERG

Keyboard Technician ARNFINN NEDLAND

Program Notes SIGURD IMSEN Translation JON BAXENDALE
Graphic Design MORTEN LINDBERG Photo TRYM BERGSMO
Session Photos MORTEN LINDBERG

Blu-ray authoring MSM-STUDIOS
Screen design and Blu-ray authoring MICHAEL THOMAS HOFFMANN
Pure Audio Blu-ray concept development MORTEN LINDBERG and STEFAN BOCK

Produced with support from Norsk kulturfond, Kulturdirektoratet, Torstein Erbos gavefond, Trondheim Kommune, Fond for Utøvede Kunstnere, Fond for Lyd og Bilde

2L is the exclusive and registered trade mark
of Lindberg Lyd AS 20©23 [NOMPP2301010-130] **2L-172-SABD**

This recording was made by Lindberg Lyd AS with DPA microphones and HORUS converters to a PYRAMIX workstation on Ravenna AoIP with Genelec ONE monitoring. Digital eXtreme Definition is a professional audio format that brings analogue qualities in 24 bit at 352.8 kHz sampling rate.

MQA CD plays back on all CD players. When a conventional CD player is connected to an MQA-enabled device, the CD layer of the Hybrid SACD will reveal the original master quality. For more information visit www.mqa.co.uk

Joseph Meck (1690—1758)

Violin Concerto in G Major, Op. 1 No. 9, XM 141

- 1 Largo 2:22
- 2 (Allegro) 3:02
- 3 (Adagio) 2:51
- 4 Allegro 3:34

Anonymous, 'Sigr. Opfermand'

Violin Concerto in C minor, XM 49

- 5 Allegro 4:50
- 6 Grave 4:16
- 7 Allegro 2:26

Johan Henrich Berlin (1741—1807)

Sonata a Cembalo, Violino è Violoncello, XM 3

- 8 Allegro moderato 6:07
- 9 Andante 5:32
- 10 Allegro 4:57

Antonio Vivaldi (1678—1741)

Violin Concerto in A major, RV 335 'The Cuckoo', XM 140

- 11 (Allegro) 4:30
- 12 Largo 3:00
- 13 Allegro 4:12